

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 21C/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124390259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zsolt Suver
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:6124390259.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Zsoltom Suverom v právnom spore žalobcu: A. B. C., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. XX, XXX XX D., zastúpeného: JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s. r. o., so sídlom: Južná trieda 28, 040 01 Košice, IČO: 52 858 774, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom: Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 111,25 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 111,25 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,65 % ročne od 03.10.2024 do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I.
Skutkové tvrdenia a právna argumentácia strán sporu

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu (ďalej len „žaloba“) doručeným 03.10.2024 pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“) podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) domáhal, aby okresný súd platobným rozkazom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 111,25 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,65 % ročne od 03.10.2024 do zaplatenia a to v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Zároveň si žalobca proti žalovanému uplatnil aj nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa obci D. - E., katastrálne územie: E. F., ktorá je Okresným úradom Košice, katastrálny odbor, zapísaná na liste vlastníctva číslo (ďalej len „LV č.“) XXXXX ako pozemok registra „E“, parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 445 m², (ďalej len „pozemok“) vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XX -A. k celku, čo predstavuje 9,27 m² z celkovej výmery pozemku. Na tomto pozemku sa nachádza Letné kúpalisko Triton, pričom žalovaný (Mesto Košice) tento pozemok využíva na podnikateľské účely. Podľa názoru žalobcu zákon 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“) na daný prípad aplikovať nemožno. Aj Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v rozsudku sp. zn. 5Co/136/2021 z 15.11.2022 uviedol, že kúpalisko Triton slúži na podnikateľské účely. Krajský súd vo viacerých svojich rozhodnutiach má v danej veci jednoznačný právny názor. Podľa odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 5Co/136/2021 z 15.11.2022: „12.2. Kúpaliská aj keď vo všeobecnosti slúžia verejnosti, ale odplatne a sú využívané na

podnikateľské účely, preto sa na ne nevzťahuje zákon č. 66/2009 Z. z.. Skutočnosť, že kúpalisko už dlhé roky neslúži svojmu účelu a nie je využívané nemôže byť na ujmu žalobkyne.“ Zákonné vecné bremeno na pozemku mohlo vzniknúť len ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., teda dňa 01.07.2009. Zákon č. 66/2009 Z. z. sa nevzťahuje a ani nikdy nevzťahoval na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely (§ 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z.). Od roku 1993 až do svojho zániku, teda aj v roku 2009 prevádzkoval a vykonával správu kúpaliska Triton Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice, IČO 31 687 067. Ide o spoločnosť s ručením obmedzeným zapísanú v obchodnom registri s predmetom činnosti ako: denný bar, reštauračná činnosť, bufetová činnosť, prevádzkovanie verejných kúpalísk a iné. Teda jednoznačne ide o podnikateľa spĺňajúceho definíciu v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Je zrejmé, že ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. slúžilo kúpalisko Triton (stojace okrem iných aj na pozemku, ktorý je predmetom tohto konania) na podnikanie. V roku 2009 a v nasledujúcich rokoch bolo aj riadne otvorené a užívané. Preto vecné bremeno na tomto pozemku objektívne nemohlo vzniknúť. Uvedené explicitne vyplýva zo znenia § 1 ods. 3 zákona 66/2009 Z. z. ako aj z rozhodovacej praxe krajského súdu. Žalovaný sa teda bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu, keď daný pozemok užíva bez právneho dôvodu, nakoľko si na ňom zriadilo letné kúpalisko Triton bez súhlasu vlastníka pozemku, a k pozemku nemá vlastnícky ani nájomný vzťah s vlastníkom pozemku. Ak nie je v občianskoprávnej rovine (napr. zmluvou) upravené všeobecné užívanie verejného priestranstva zahrňujúce aj len z časti pozemok vlastnícky patriaci tretej osobe, má to za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce plnením bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka [viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 4 Cdo/52/2009 z 31.01.2011]. Rovnaký postoj k právnej ochrane takýchto vlastníkov vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 237/09 z 23.08.2009, podľa ktorého na rozdiel od vyvlastnenia, kde môže dôjsť k jednorázovému vyplateniu náhrady, pri nútenom obmedzení možno uvažovať o opakovaných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia. Vzhľadom na to, že žalovaný užíva pozemok žalobcu bez právneho titulu, tak žalobca má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré zodpovedá výške obvyklého nájomného. Podľa udania žalobcu žalovaný v katastrálnom území E. F. prenajíma pozemky za ročnú odplatu priemerne vo výške 12 Eur za meter štvorcový. Podľa Znaleckého posudku č. 7/2021 z 30.01.2021 (ďalej „znalecký posudok č. 7/2021“) vypracovaného Ing. Matejom Špakom, PhD., mult., znalcom z odboru stavebníctva, odvetvie: odhad hodnoty nehnuteľností vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty pozemku a všeobecnej hodnoty nájmu za bezprostredne susediace pozemky rovnako v areáli kúpaliska Triton (ide o parcely registra „E“ a to parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X G. XXXX zapísané na LV č. XX XXX v katastrálnom území: E. F., pozn.) pre účel súdneho konania, znalec stanovil všeobecnú hodnotu pozemkov vo výške 118,28 Eur/m² a nájomné vo výške 9,90 Eur za m² ročne. Napriek uvedenému žalobca žiada len 6 Eur za 1 m². Na základe vyššie uvedených sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia získaného na jeho úkor žalovaným. Žalobca požaduje vydať bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku (parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 445 m²) na podnikateľské účely v súvislosti s kúpaliskom Triton za obdobie od 03.10.2022 do 03.10.2024, teda sumu určenú podľa spoluvlastníckeho podielu žalobcu vo veľkosti X/XX -A. k celku, čo predstavuje 9,27 m². Celková suma bezdôvodného obohatenia pre žalobcu tak predstavuje 111,25 Eur (9,27 m² x 6 Eur x 2 roky) Žalobca si žalobou uplatnil nárok aj zákonný úrok z omeškania vo výške 8,65 % ročne od 03.10.2024, nakoľko predžalobná výzva bola doručená žalovanému dňa 01.10.2024, na ktorú žiadnym spôsobom nereagoval. Žalobca záverom navrhol, aby upomínací súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu proti žalovanému nárok na náhradu trov konania za tam (v žalobe) špecifikované úkony právnej služby.

3. Upomínací súd platobným rozkazom sp. zn. 34UP/1565/2024-59 z 24.10.2024 (ďalej len „platobný rozkaz“) rozhodol tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť nahradíť žalobcovi trovy konania v sume 134,19 Eur.

4. Žalovaný však proti platobnému rozkazu podal riadne a včas odôvodnený odpor (č. I. 64), v ktorom medzi inými uviedol, že nepopiera, že na danom pozemku sa nachádza stavba kúpaliska Triton v jeho vlastníctve, avšak k tomuto pozemku mu v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo vecné bremeno, ktoré mu zakladá právny titul k jeho užívaniu. Areál kúpaliska Triton až do prerušenia jeho prevádzky v roku 2018 slúžil verejnosti na športovo rekreačné účely v súlade s funkčným využitím stanoveným územným plánom Mesta Košice, ktorý územie areálu definuje ako plochu športovo rekreačného vyššieho vybavenia. Areál prešiel z majetku Slovenskej republiky spravovaného Správou rekreačných a športových zariadení do majetku Mesta Košice na základe ustanovenia § 2 ods. 6 zákona č. 138/1991

Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), na ktorý odkazuje zákon č. 66/2009 Z. z. v poznámke pod čiarou č. 1, a teda z dôvodu, že sa jednalo o majetok, ktorý sa nepodarilo vydražiť ani v opakovanej dražbe podľa zákona č. 427/1990 Zb.. Splnenie zákonnej podmienky prechodu majetku zo štátu na mesto v zmysle § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 66/2009 Z. z. žalovaný preukazuje delimitačným protokolom zo dňa 26.05.1993. Z uvedených skutočností teda vyplýva, že právne vzťahy žalobcu a žalovaného týkajúce sa pozemkov v areáli kúpaliska Triton sa primerane spravujú ustanoveniami zákona č. 66/2009 Z. z.. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z. tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely. Podľa argumentácie žalovaného ďalšou zákonnou podmienkou aplikácie zákona č. 66/2009 Z. z. v konkrétnej veci je skutočnosť, že stavba, v tomto prípade športový areál, neslúži (a ani neslúžil) na podnikateľské účely, keďže bol zriadený a prevádzkovaný za účelom napĺňania potrieb verejnosti, nie za účelom podnikania. Krátky slovník slovenského jazyka definuje slovo účel ako zámer, zmysel, ku ktorému istá činnosť smeruje. Je preto právne irelevantné, že v areáli kúpaliska mohol v minulosti prebiehať napr. stánkový predaj občerstvenia ako doplnková a tiež nevyhnutná služba pre návštevníkov, keďže poskytovanie takejto služby rozhodne nebolo zámerom/zmyslom a teda účelom zriadenia a prevádzky kúpaliska vlastneného, dotovaného a spravovaného samosprávou mesta, ale týmto účelom bolo napĺňanie potrieb verejnosti a verejného záujmu. Žalovaný na podporu svojej argumentácie poukázal tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 66/2009 Z. z., v ktorej sa uvádza, že „Tento zákon sa nebude vzťahovať na usporiadanie pozemkov, ktoré sú zastavané stavbami, ktoré slúžia na podnikateľský účel, keďže ich usporiadanie nie je vo verejnom záujme.“. Prevádzkovanie dlhodobého a žalovaným dotovaného areálu kúpaliska Triton je bezpochyby činnosťou vykonávanou za účelom sledovania verejného záujmu a za žiadnych okolností nemožno usudzovať, že areál slúži/slúžil na účely podnikania. Žalovaný v prílohe odporu predložené účtovné závierky Miestneho podniku služieb, s. r. o. Košice preukazujú, že na prevádzku kúpaliska Triton bola každoročne poskytovaná dotácia z rozpočtu žalovaného (Mesta Košice), resp. z rozpočtu mestskej časti, keďže bez tejto dotácie nebolo možné zabezpečiť fungovanie kúpaliska. Aj napriek poskytovanej dotácii bolo kúpalisko Triton stratové a to až do ukončenia jeho prevádzky v roku 2017. V nadväznosti na uvedené žalovaný v prílohe odporu predložil aj nájomnú zmluvu č. Nn/61/V/1994 z 13.09.1994 uzavretú medzi ním (Mestom Košice) ako prenajímateľom a Miestnym podnikom služieb, s. r. o. Košice, IČO 31 687 067 ako nájomcom, ktorej predmetom bol prenájom areálu kúpaliska Triton. Z vyššie uvedených vyplýva, že zákon č. 66/2009 Z. z. sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie majetko-právnych vzťahov k pozemkom nachádzajúcim sa v areáli kúpaliska Triton. Keďže ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. Mesto Košice nemalo k pozemkom v areáli kúpaliska Triton zmluvne dohodnuté „iné právo“ a v prípade kúpaliska Triton ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, čo žalovaný preukazuje stavebným povolením č. Výst. 9151/2081/83-Lr. zo dňa 29.11.1983, ktorá prešla z vlastníctva štátu na žalovaného, vzniklo k týmto pozemkom v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. v prospech žalovaného (Mesta Košice) zákonné vecné bremeno, ktoré oprávňuje žalovaného na ich držbu a užívanie. Podľa názoru žalovaného rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z. z. účinným od 01.07.2009 prináleží vlastníkom dotknutých pozemkov jednorázová primeraná náhrada, nárok na ktorú (náhradu) sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá uplynula 01.07.2012 (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo/194/2018 z 26.08.2019, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo/17/2019 z 30.11.2020, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo/99/2019 z 26.01.2022). V danej súvislosti žalovaný v ďalšom citoval argumentáciu z odôvodnenia uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 539/2020 z 28.10.2020, ktorým bola ústavná sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo/194/2018 z 26.08.2019 pre jej zjavnú neopodstatnenosť odmietnutá. Ústavný súd podľa tam (v uznesení) uvedených právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. prináleží dotknutým vlastníkom pozemkov nárok na jednorázovú primeranú náhradu, nepovažoval za taký, ktorý by bol porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako ani základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Nakoľko právo na jednorázovú náhradu za zriadenie vecného bremena vzniklo v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu akceptovanej aj ústavným súdom ex lege jednorázovo vlastníkovi zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona (01.07.2009) a v súlade s ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka sa tento premlčuje v zákonom stanovenej všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá uplynula 01.07.2012, žalovaný vzniesol proti žalobou uplatnenému nároku námietku premlčania. Záverom žalovaný navrhol, aby príslušný súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

5. Upomínací súd podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. výzvou z 15.11.2024 (č. l. 136) vyzval žalobcu, aby sa k odporu žalovaného proti platobnému rozkazu v lehote do 15 dní vyjadril a súčasne, aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení z 03.12.2024 (č.l. 139) k odporu žalovaného proti platobnému rozkazu v podstatnom uviedol, že tvrdenia žalovaného sú v rozpore s právnou úpravou, skutkovým stavom aj rozhodovacou praxou krajského súdu i najvyšších súdnych autorít. Zákon č. 66/2009 Z. z. sa nevzťahuje ani nikdy nevzťahoval na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely (§ 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z.). Od roku 1993 až do svojho zániku, teda aj v roku 2009 prevádzkoval a vykonával správu kúpaliska Triton Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice, IČO: 31 687 067. Ide o spoločnosť s ručením obmedzeným zapísanú v obchodnom registri s predmetom činnosti ako: denný bar, reštauračná činnosť, bufetová činnosť, prevádzkovanie verejných kúpalísk a iné. Teda jednoznačne ide o podnikateľa spĺňajúceho definíciu v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Ako to zo žalovaným v prílohe jeho odporu predložených hospodárskych výsledkov (účtovných závierok) kúpaliska za roky 2013 až 2016 vyplýva kúpalisko dosahovalo za tieto roky výnosy od 141.591 Eur do 78.433 Eur. Uvedené potvrdzuje dobrý podnikateľský potenciál kúpaliska. Hoci ročné náklady prevyšovali výnosy, straty za uvedené roky boli len 1.952 Eur, 16.802 Eur, 9.015 Eur a 12.531 Eur. Podľa tvrdenia žalobcu strata je prirodzenou súčasťou podnikateľského rizika a v niektorých prípadoch je pre subjekt dokonca výhodnejšie vykazovať stratu. Otázne je tiež, ako efektívne mesto pristupuje ku správe kúpaliska. Ako to už uviedol hospodárenie kúpaliska v uvedených rokoch bolo relatívne vyrovnané. Žalobca má za to, že kúpalisko Triton má podnikateľský potenciál, ktorý žalovaný naplno nevyužíva. Medzi stranami nie je sporné, že v areáli kúpaliska boli poskytované reštauračné a iné odplátne služby pre návštevníkov. Rovnako nie je sporné, že vstup do areálu kúpaliska nebol nikdy bezplatný. Preto fungovanie kúpaliska nemožno nazvať inak ako podnikaním. Je nepochybné, že majetok obce možno použiť na podnikateľskú činnosť (§ 8 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb.). Obec pri výkone samosprávy vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce (§ 4 ods. 3 písm. k) zákona č. 369/1990 Zb.). Teda samotný zákon č. 369/1990 Zb. predpokladá podnikanie obce len v záujme jeho obyvateľov, t. j. len vo verejnom záujme. Preto nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného o nemožnosti aplikácie výnimky v ustanovení § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z. z dôvodu, že prevádzka kúpaliska je vo verejnom záujme. Výkladom, ktorý prezentuje žalovaný, by nebolo možné aplikovať spomínanú výnimku nikdy, pretože mesto podniká vždy vo verejnom záujme. Ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. slúžilo kúpalisko Triton stojace na pozemku, ktorý je predmetom tohto konania, na podnikanie. V roku 2009 ako aj nasledujúcich rokoch bolo aj riadne otvorené a užívané, čo medzi stranami nie je sporné. Preto vecné bremeno na týchto pozemkoch objektívne nemohlo vzniknúť. Tento názor už vyslovil krajský súd vo svojich uzneseniach sp. zn. 3Co/139/2022 z 09.06.2023, sp. zn. 6Co/77/2023 zo 07.08.2023, sp. zn. 6Co/70/2023 z 28.06.2023 ako aj v iných. Teda názor krajského súdu je v tomto smere jednoznačný. Napokon krajský súd vychádzal aj z uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 677/2022 z 20.12.2022, ktoré sa zaoberá momentom vzniku vecného bremena. Na základe vyššie uvedeného sa podľa žalobcu nemožno stotožniť s argumentáciou žalovaného, že areál kúpaliska Triton neslúži ani neslúžil na podnikateľské účely. S touto argumentáciou žalovaného sa nestotožnil ani krajský súd, pričom vo svojej rozhodovacej praxi jednoznačne konštatoval, že areál kúpaliska Triton slúžil na podnikateľské účely, kúpalisko bolo prevádzkované podnikateľom za účelom dosiahnutia zisku, preto v zmysle § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z. k pozemkom v areáli kúpaliska nevzniklo zákonné vecné bremeno a žalovaný užíva tieto pozemky bez právneho dôvodu, čím sa na úkor žalobcu v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka bezdôvodne obohacuje. Skutočnosť, že kúpalisko už dlhé roky neslúži svojmu účelu a nie je využívané, nemôže byť na ujmu žalobcu. Žalobca záverom s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. navrhol, aby upomínací súd postúpil vec príslušnému súdu na prejednanie podľa ustanovení CSP.

7. Následne, potom čo upomínací súd podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. vec postúpil Mestskému súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) ako súdu príslušnému na jej prejednanie, mestský súd uznesením z 12.01.2024 podľa § 167 ods. 4 CSP vyzval žalovaného, aby sa k vyjadreniu žalobcu z 03.12.2024 vyjadril, uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na svoju obranu v lehote do 15 dní odo dňa jej doručenia. Žalovaný sa však v stanovenej lehote ako ani po jej uplynutí až do pojednávania vo veci samej konaného 28.05.2025 nevyjadril.

II.

Relevantná zákonná práva úprava k predmetu sporu

8. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

9. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej tiež len „zákon č. 66/2009 Z. z.“) tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len „pozemok pod stavbou“).

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu.

11. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009 Z. z. tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely.

12. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu

13. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

14. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej tiež len „zákon č. 369/1990 Zb.“) obec pri výkone samosprávy najmä f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport, k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce.

15. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce.

16. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb“) veci, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, rozpočtovým, príspevkovým organizáciami a drobným prevádzkárňami národných výborov, ku ktorým prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu, prechádzajú z majetku do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Obce si vzájomné práva a povinnosti upravujú zmluvne.

17. Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 138/1991 Zb. veci uvedené v odseku 2 podliehajúce prevodom vlastníctva na iné právnické a fyzické osoby podľa osobitných predpisov, sa stanú majetkom obce potom, čo sa podľa týchto predpisov rozhodne, že sa nezaradia do zoznamu prevádzkových jednotiek určených na účely prevodu vlastníctva alebo ak sa z tohto zoznamu vylúčia, ako aj tie veci, ktoré sa nevydražia

ani v opakovanej dražbe. Tieto veci nadobudne obec odovzdaním a ich prevzatím. Ustanovenia iných osobitných predpisov sa v týchto prípadoch nepoužijú. Obec môže rozhodnúť, že uplatní postup podľa osobitných predpisov.

18. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. obec hospodári so svojím majetkom samostatne alebo prostredníctvom správcu majetku obce (ďalej len „správca“), ktorým je jej rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice zverujú časti svojho majetku do správy mestským časťam. Mestská časť môže majetok, ktorý jej bol zverený do správy, zveriť do správy správcovi, ktorého zriadila podľa osobitného predpisu.

20. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 138/1991 Zb. správa majetku obce je súhrn oprávnení a povinností správcu alebo mestskej časti k tej časti majetku, ktorú im obec zverila do správy alebo ktorú správca nadobudol vlastnou činnosťou. Správca alebo mestská časť sú oprávnení a povinní majetok obce držať, užívať na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, brať z neho úžitky a nakladať s ním v súlade s týmto zákonom a so zásadami hospodárenia s majetkom obce; mestská časť tiež v súlade so štatútom mesta.

21. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 138/1991 Zb. správca nemôže nadobudnúť majetok do svojho vlastníctva. Majetok, ktorý správca nadobúda, je vlastníctvom obce. Správca alebo mestská časť vykonáva právne úkony pri správe majetku obce v mene obce. Správca alebo mestská časť koná v mene obce pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku obce, ktorý spravuje.

22. Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 138/1991 Zb. obec môže svoj majetok vložiť ako vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu.

23. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „ObchZ“) podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

24. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 455/1991 Zb.“) prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov je živnosťou, pokiaľ sa popri prenájme poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájomom.

25. Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „OZ“) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110) Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

27. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

29. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. Podľa § 119 ods. 1 a 2 OZ veci sú hnutelné a nehnuteľné. Nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

31. Podľa § 120 ods. 1 a 2 OZ súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila. Stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

32. Podľa § 121 ods. 1 OZ príslušenstvom veci sú veci, ktoré patria vlastníkovi hlavnej veci a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali.

33. Podľa § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

34. Podľa § 126 ods. 1 a 2 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

35. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

36. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

37. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

38. Podľa § 488 OZ záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

39. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

40. Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

41. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

III.

Skutkové zistenia a právne posúdenie veci mestským súdom

42. Predmetom žaloby bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným užívaním pozemku v podielovom spoluvlastníctve žalobcu v období od 03.10.2022 do 03.10.2024 bez právneho dôvodu tak, že na tomto sa mala nachádzať stavba vo vlastníctve žalovaného.

43. Na základe tvrdení strán sporu, ktoré druhá strana nepoprela, medzi stranami nebolo sporným, že:

43.1. žalobca bol v období od 03.10.2022 do 03.10.2024 podielovým spoluvlastníkom pozemku nachádzajúceho sa v obci D. - E., katastrálne územie: E. F., ktorý je Okresným úradom Košice, odbor katastrálny, zapísaný na LV č. XXXXX ako parcela registra „E“, parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 445 m² v podiele vo veľkosti 1/48 -in k celku,

43.2. na danom pozemku sa v rozhodujúcom období (od 03.10.2022 do 03.10.2024) ako aj v aktuálnom čase nachádza stavba kúpaliska Triton,

43.3. na základe Delimitačného protokolu o prechode vlastníctva nehnuteľného majetku, majetkových práv a záväzkov kúpaliska Triton v Košiciach v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 138/1991 Zb. z 26.05.1993 [ďalej len „delimitačný protokol z 26.05.1993“ (č. I. 70)] spísaného medzi Správou rekreačných

a športových zariadení mesta Košíc, v likvidácii ako odovzdávajúcou a žalovaným (Mestom Košice) ako preberajúcim, vlastníctvo kúpaliska Triton podľa § 2 ods. 6 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí prešlo na žalovaného, ktorý je jeho vlastníkom nepretržite až doposiaľ,

44. Avšak spornou medzi stranami sporu bola otázka, či k 01.07.2009 kúpalisko Triton (ne)slúžilo na podnikateľské účely a z tohto dôvodu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. (ne)vzniklo k danému pozemku dňom účinnosti tohto zákona v prospech žalovaného ako vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou.

45. Vzhľadom na žalovaným v odpore proti platobnému rozkazu vznesenú námietku premlčania medzi stranami sporu zostalo tiež právne sporným, či je žalobou uplatnená pohľadávka premlčaná.

46. Mestský súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie a za účelom preukázania sporných skutkových tvrdení vykonal dokazovanie listinami, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, po ktorom v spojení aj s ostatnými skutkovými tvrdeniami, ktoré neboli sporné, ustálil svoje celkové skutkové zistenia a vyporiadajúc sa pritom aj s námietkami a právnou argumentáciou strán sporu vec právne posúdil (viď nižšie).

K právnemu základu žalobou uplatneného nároku

47. Mestský súd zo stavebného povolenia Obvodného národného výboru – odbor výstavby Košice IV číslo: Výst. 9151/2081/83-Lr. z 29.11.1983 (č.l. 76) zistil, že toto bolo vydané v prospech a na žiadosť stavebníka Správy rekreačných a športových zariadení mesta Košíc, Rázusova 1, Košice z 21.11.1983 v zmysle § 66 zákona č. 50/1976 Zb. a bola ním povolená výstavba „letného kúpaliska Tritón pod Šibenou horou v Košiciach, I. etapa, na parc. č. XXXX, XXXX ... k. ú. D. – E.“ za tam (v stavebnom povolení) stanovených podmienok.

48. Mestský súd z Delimitačného protokolu z 26.05.1993 (č. I. 70) spísaného medzi Správou rekreačných a športových zariadení mesta Košíc, v likvidácii ako odovzdávajúcou a Mestom Košice ako preberajúcim, zistil, že predmetom odovzdania/prevzatia bol okrem iných nehnuteľný majetok kúpalisko Triton nachádzajúce sa na Rastislavovej ulici v Košiciach v celkovej nadobúdacej cene 4.312.885,50 Sk na parcelách číslo XXXX, XXXX, XXXX, ktoré pozostáva z nasledovného: 3 ks vŕtaných studní a terénnych úprav, kúpalisko Triton, letné kúpalisko I. etapa, detské atraktívne ihrisko Triton.

49. Mestský súd z výpisu z obchodného registra z 28.04.2022 (č. I. 134) spoločnosti Miestny podnik služieb mestskej časti Košice - Juh, so sídlom: Smetanova 4, Košice, IČO: 31 668 143, (ďalej len „Miestny podnik služieb mestskej časti Košice - Juh“) zapísanej obchodnom registri Okresného súdu Košice I v oddiely Pšn, vo vložke číslo 169/V zistil, že táto bola zrušená premenou podľa § 32 ods. 2 zákona č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách v znení účinnom v rozhodujúcom období bez likvidácie uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Košice – Juh z 15.12.1993 pod č. 86, podľa ktorého všetky práva a povinnosti zrušeného podniku preberá spoločnosť Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice, so sídlom: E. H. XX, D. a následne z obchodného registra vymazaná 17.03.1994.

50. Mestský súd z výpisu z obchodného registra z 08.12.2022 (č. I. 19) spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice, so sídlom: Rastislavova 65 (v období do 13.06.2002 Južná trieda 115, pozn.), 040 01 Košice, IČO: 31 687 067, v likvidácii (ďalej len „Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice“) zapísanej obchodnom registri Okresného súdu Košice I v oddiely Sro, vo vložke číslo 4369/V zistil, že táto je v obchodnom registri zapísaná počnúc od 17.03.1994, jej jediným spoločníkom bola Mestská časť Košice – Juh a jej predmetom činnosti okrem iných v období od 06.12.1995 do 28.01.2013 boli: reštauračná činnosť, denný bar, bufetová činnosť, prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zariadení slúžiacich na regeneráciu, prevádzkovanie verejných kúpalísk, pričom táto bola zrušená s likvidáciou bez právneho nástupcu ku dňu 01.01.2017 na základe rozhodnutia jediného spoločníka o zrušení spoločnosti a následne z obchodného registra vymazaná 17.08.2018.

51. Mestský súd z nájomnej zmluvy č. Nn/61/V/1994 z 13.09.1994 [ďalej len „nájomná zmluva z 13.09.1994“ (č.l. 75)] uzavretej medzi Mestom Košice ako prenajímateľom a Miestnym podnikom služieb, s. r. o. Košice ako nájomcom v zastúpení konateľa A. F. zistil, že jej predmetom bol prenájom kúpaliska Triton v Košiciach nachádzajúceho sa na Rastislavovej ulici v katastrálnom území D. – E.

na parcelách číslo XXXX, XXXX, XXXX ako súboru vecí vo vlastníctve Mesta Košice pozostávajúceho z troch vŕtaných studní, kúpaliska Triton, letného kúpaliska Triton a detského atraktívneho ihriska Triton za účelom zabezpečenia jeho prevádzky, údržby a opráv, zabezpečenia súvisiacich služieb, využitia na administratívne, obchodné a iné účely za dohodnuté nájomné v sume 5.000 Sk ročne na dobu neurčitú.

52. Mestský súd z účtovnej závierky za rok 2013 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (č. I. 77) z časti týkajúcej sa kúpaliska Triton zistil, že „Pre zmrzlinový stánok bol vytypovaný nový priestor v časti starého nefunkčného pieskoviska ... bolo zrealizované drevené pódium, na ktoré bol uložený zrenovovaný predajný stánok, ... čím sa vytvoril priestor pre konzumentov.“. Hospodársky výsledok hospodárenia za rok 2013 daný rozdielom výnosov tvorených vstupným, nájomným a parkovným (76.567 Eur), tržbami za predaný tovar a služby (37.452 Eur), peňažnými prostriedkami poskytnutými žalovaným – dotáciou (25.000 Eur) a poistným plnením za poistnú udalosť - zatopenie strojovní bazénov (2.572 Eur) spolu v sume 141.591 Eur a vynaloženými nákladmi v sume 143.543 Eur predstavoval -1.952 Eur.

53. Mestský súd z daňového priznania za rok 2013 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (rub č. I. 84) zistil, že táto vykázala záporný výsledok hospodárenia pred zdanením (rozdiel nákladov a výnosov, pozn.) v sume – 14.145,13 Eur a daňovú stratu (rozdiel daňových výdavkov a zdaniteľných príjmov, pozn.) v sume - 8.806.14 Eur.

54. Mestský súd z účtovnej závierky za rok 2014 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (č. I. 97) z časti týkajúcej sa kúpaliska Triton zistil, že „...Návštevníkom boli k dispozícii štyri občerstvovacie stánky ... Z toho tri stánky sme prenajali na základe Podnájomných zmlúv cudzím nájomníkom. Stánok so zmrzlinou prevádzkovala naša spoločnosť ... V hlavnom občerstvovacom stánku boli ponúkané jedlá rýchleho občerstvenia a rôzne druhy nápojov ... V pivnom stánku bolo ponúkaných niekoľko druhov pív ... a doplnkový tovar ako cigarety, sladkosti, káva ... Tretí nápojový stánok ... V prvej časti boli ponúkané miešané nápoje alkoholické, nealkoholické, mliečne, ovocné ... V druhej časti ... rôzne druhy pizze, šišky, pirôžky, pop-corn...“. Hospodársky výsledok hospodárenia za rok 2014 daný rozdielom výnosov tvorených vstupným, nájomným (63.966 Eur), tržbami za predaný tovar a služby (3.600 Eur) a peňažnými prostriedkami poskytnutými žalovaným – dotáciou (35.000 Eur) spolu v sume 102.566 Eur a vynaloženými nákladmi v sume 119.368 Eur predstavoval -16.802 Eur.

55. Mestský súd z daňového priznania za rok 2014 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (č. I. 105) zistil, že táto vykázala záporný výsledok hospodárenia pred zdanením (rozdiel nákladov a výnosov, pozn.) v sume – 42.141,42 Eur a daňovú stratu (rozdiel daňových výdavkov a zdaniteľných príjmov, pozn.) v sume - 37.809,40 Eur.

56. Mestský súd z účtovnej závierky za rok 2015 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (č. I. 119) z časti týkajúcej sa kúpaliska Triton zistil, že „Návštevníkom bolo k dispozícii päť stánkov s občerstvením a jeden pult s miešanými nápojmi ... Všetky stánky sme prenajali na základe Podnájomných zmlúv cudzím nájomníkom...“. Hospodársky výsledok hospodárenia za rok 2015 daný rozdielom výnosov tvorených vstupným (62.284 Eur), tržbami za prenájmy, tovar a služby (15.191 Eur) a peňažnými prostriedkami poskytnutými žalovaným – dotáciou (21.000 Eur) spolu v sume 98.475 Eur a vynaloženými nákladmi v sume 107.490 Eur predstavoval - 9.015 Eur.

57. Mestský súd z účtovnej závierky za rok 2016 spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice (č. I. 126) z časti týkajúcej sa kúpaliska Triton zistil, že „...Návštevníkom bolo k dispozícii päť stánkov s občerstvením a jeden pult s miešanými nápojmi ... Všetky stánky sme prenajali na základe Podnájomných zmlúv cudzím nájomníkom ... Za prenájom stánkov a reklamnej plochy sme zinkasovali cca 10.250 €, čo predstavuje čistý výnos...“. Hospodársky výsledok hospodárenia za rok 2016 daný rozdielom výnosov tvorených vstupným (43.553 Eur), tržbami za prenájmy a služby (13.880 Eur) a peňažnými prostriedkami poskytnutými žalovaným – dotáciou (21.000 Eur) spolu v sume 78.433 Eur a vynaloženými nákladmi v sume 90.964 Eur predstavoval - 12.531 Eur.

58. Aplikáciu zákona č. 66/2009 Z. z. a posudzovanie žalobou uplatneného nároku ako náhrady za zákonné vecné bremeno, ktorá je jednorazová a premlčala by sa v lehote troch rokov od jeho účinnosti na pozemky nachádzajúce sa v areály kúpaliska Triton, vylučuje ustanovenie § 1 ods. 3 zákona č. 66/2009

Z. z., v zmysle ktorého sa tento zákon nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely (§ 2 ods. 1 ObchZ).

59. Ako to aj žalovaný uviedol, otázku, či kúpalisko Triton (ne)slúžilo na podnikanie, už riešil krajský súd v iných skutkovo a právne obdobných veciach iných žalobcov proti tomu istému žalovanému (viď napr. rozsudok krajského súdu sp. zn. 5Co 136/2021 z 15.11.2022) a dospel k záveru, že „Kúpaliská, aj keď vo všeobecnosti slúžia verejnosti, ale odplatne a sú využívané na podnikateľské účely, preto sa na ne nevzťahuje zákon č. 66/2009 Z. z.. Skutočnosť, že kúpalisko už dlhé roky neslúži svojmu účelu a nie je využívané, nemôže byť na ujmu žalobkyne“. Krajský súd preto v tamtej (inej) veci potvrdil rozsudok mestského súdu v časti, ktorou bol žalobkyni priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie jej pozemkov v areáli kúpaliska Triton, ako vecne správny.

60. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ podnikateľmi sú osoby zapísané v obchodnom registri (právnické osoby a fyzické osoby) bez ohľadu na to, či podnikajú alebo sú oprávnené podnikat'. Nie je rozhodujúce, či je zápis uskutočnený povinne alebo dobrovoľne, avšak podľa § 27 ods. 2 písm. a) ObchZ sa do obchodného registra zapisujú obchodné spoločnosti, ktorými sú aj spoločnosti s ručením obmedzeným v zmysle § 105 a nasl. ObchZ. Vymedzenie pojmu podnikanie úzko súvisí s pojmom podnikateľ, lebo podnikanie je definované ako činnosť vykonávaná podnikateľom. Znamená to, že podnikateľskú činnosť, t.j. podnikat' môže len podnikateľ v zmysle § 2 ods. 2 ObchZ, teda ten, kto je na to oprávnený.

61. Podnikaním je podľa ObchZ len taká činnosť, ktorú vykonáva podnikateľ a zároveň kumulatívne spĺňa všetky znaky, ktoré požaduje zákon, teda tie, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 2 ods. 1 ObchZ. Sú to: samostatnosť, sústavnosť, uskutočňovanie vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku.

62. Samostatnosť pri výkone podnikateľskej činnosti treba chápať v tom zmysle, že podnikateľ sám rozhoduje o spôsobe a formách svojej podnikateľskej činnosti, nie je teda podriadený inému subjektu, ktorého príkazy musí plniť.

63. Sústavnosť podnikania nemožno vykladať reštriktívne, napr. tak, že by malo ísť o nepretržitú podnikateľskú činnosť. Kritérium sústavnosti spĺňa aj sezónna činnosť, prípadne činnosť, ktorú podnikateľ na určitý čas preruší a znovu v nej pokračuje. Dôležité je, aby úmyslom podnikateľa bolo vykonávať túto činnosť opakovane. Požiadavka sústavnosti vylučuje z podnikateľskej činnosti takú činnosť, ktorá sa vykonáva náhodne, výnimočne, prípadne príležitostne.

64. Podnikateľ koná vo svojom mene vtedy, keď nekoná v mene niekoho iného. Nie je podmienkou, aby konal osobne, ale osoba, ktorá za neho koná, musí konať v mene podnikateľa. Podnikateľ podniká pod vlastným menom, keď podniká pod obchodným menom. Obchodným menom obchodnej spoločnosti je názov, pod ktorým je zapísaná v obchodnom registri.

65. Podnikateľ vykonáva podnikateľskú činnosť na vlastnú zodpovednosť vtedy, keď za jeho podnikanie nezodpovedá nikto iný. Vlastná zodpovednosť podnikateľa je logickým dôsledkom toho, že podnikateľská činnosť je vykonávaná samostatne a pod vlastným menom podnikateľa. To znamená, že konanie podnikateľa zaväzuje jeho samého, a preto podnikateľ musí niesť aj vlastnú zodpovednosť za porušenie povinností, ktoré na seba prevzal.

66. Podnikateľská činnosť je vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku vtedy, keď hlavným účelom podnikania je dosiahnutie zisku (majetkového prospechu). Podnikateľ teda podniká preto, aby dosiahol zisk. Z hľadiska posúdenia tohto znaku podnikateľskej činnosti nie je rozhodujúce, či zisk bol skutočne dosiahnutý. Dôležitý je cieľ podnikateľskej činnosti, teda to, či podnikateľ vyvíjal činnosť s úmyslom dosiahnuť zisk. Za zisk možno považovať akýkoľvek majetkový prospech.

67. Z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. vyplýva, že obec môže v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce vykonávať aj vlastnú investičnú činnosť a vlastnú podnikateľskú činnosť.

68. Obec môže realizovať podnikateľskú činnosť vo viacerých formách: a) podnikanie obce vlastným menom, kedy obec figuruje v pozícii podnikateľa podľa § 2 ods. 2 ObchZ; ide o

prípady, keď obec vystupuje ako právnická osoba, ktorá podniká najmä na základe živnostenského oprávnenia, b) podnikanie obce prostredníctvom zriadených príspevkových organizácií - príspevková organizácia obce môže so súhlasom obce vykonávať podnikateľskú činnosť, c) podnikanie obce prostredníctvom vlastných (komunálnych) obchodných spoločností - spravidla pôjde o spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciovú spoločnosť, d) podnikanie prostredníctvom vstupu do iných obchodných spoločností - tento spôsob predstavuje formu podnikania, v rámci ktorej sa obec podieľa účasťou na podnikaní iných subjektov, e) spoločné podnikanie s inými právnymi subjektmi, f) príjmy z prenájmu nehnuteľností - podľa § 4 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. prenájom nehnuteľností obce je živnosťou, iba ak sa popri prenájme poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájomom, g) podnikanie obce prostredníctvom obecného sociálneho podniku.

69. Zákon č. 369/1990 Zb. a ani iný zákon tiež nevylučuje zabezpečenie potrieb obyvateľov obce aj podnikateľskou činnosťou iných subjektov než samotnej obce, teda prostredníctvom iných podnikateľov.

70. O takýto prípad ide aj v tu prejednávanom spore, keď síce žalovaný (Mesto Košice), resp. jeho právny predchodca, realizoval výstavbu kúpaliska Triton za účelom uspokojovania verejných potrieb (rekreácia a oddych obyvateľov mesta), ale tieto potreby žalovaný následne zabezpečoval prostredníctvom podnikateľského subjektu - podnikateľa (Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice) v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) ObchZ, ktorému nájomnou zmluvou z 13.09.1994 uzavretou podľa § 663 a nasl. OZ prenajal celý objekt kúpaliska Triton v Košiciach.

71. Žalovaný (Mesto Košice) teda síce samo kúpalisko nevyužíval na podnikateľský účel [prenájom nehnuteľností vo vlastníctve obce bez poskytovania iných než základných služieb sa považuje iba za správu vlastného majetku a nie za podnikanie (viď § 4 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb., pozn.), ale svoj majetok (kúpalisko Triton) prenajímalo podnikateľskému subjektu spoločnosti Miestny podnik služieb, s. r. o. Košice, ktorý (subjekt) prevádzkoval kúpalisko za účelom dosiahnutia zisku (viď body 50. a 51. odôvodnenia tohto rozsudku).

72. Vstup na kúpalisko bol podmienený zaplatením vstupného, ktoré predstavovalo príjem tohto podnikateľského subjektu (nájomcu), ktorá skutočnosť medzi stranami nebola sporná a de facto išlo o podnikanie Mestskej časti Košice - Juh, ktorá podnikala prostredníctvom vlastnej spoločnosti s ručením obmedzeným, v ktorej bola jediným spoločníkom.

73. Prenajatý majetok žalovaného - kúpalisko Triton teda nepochybne bolo využívané na podnikanie nájomcu - Miestneho podniku služieb, s.r.o. Košice, ktorý podľa výpisu z obchodného registra je podnikateľom v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ a z tohto podnikania mal aj príjmy, ako o tom svedčia jeho účtovné závierky za roky 2013 až 2016 (viď body 52 až 57. odôvodnenia tohto rozsudku).

74. Podstatným z hľadiska rozhodnutia vo veci teda bolo posúdenie, či stavba (areál kúpaliska) slúžila na podnikanie a nemusí ísť pritom o prípad, že stavba je využívaná na podnikanie priamo mestom (obcou, VÚC), v ktorého vlastníctve sa táto stavba nachádza.

75. Na charaktere podnikateľskej činnosti nemení nič ani tá skutočnosť, že mesto resp. Mestská časť Košice - Juh poskytovali dotácie na prevádzku tohto kúpaliska, pretože dotácie môžu byť poskytované aj na podnikateľskú činnosť a tieto dotácie tiež predstavovali v zmysle predložených účtovných závierok výnosy kúpaliska.

76. Samotná skutočnosť, že prevádzkovateľ kúpaliska ako podnikateľ nedosahoval zisk, taktiež nepreukazuje resp. nevylučuje, že nešlo o prevádzkovanie kúpaliska s podnikateľským účelom. Činnosť podnikateľa, aj keď sa ňou nedosahuje zisk, neprestáva byť podnikaním, pokiaľ táto napĺňa všetky znaky podnikania v zmysle § 2 ods. 1 ObchZ. Podnikaním nie je činnosť, ktorej výsledkom musí byť vždy zisk, podstatným je to, či podnikateľ vyvíjal činnosť s úmyslom dosiahnuť zisk. Podnikanie teda môže byť aj stratové, čo v praktickom živote je bežným javom.

77. Z hľadiska posúdenia, či k pozemkom v areáli kúpaliska Triton vzniklo vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z., je rozhodujúce, či stavba slúžila na podnikanie v čase nadobudnutia jeho účinnosti, t.j. 01.07.2009, keďže k vzniku vecného bremena mohlo týmto dňom dôjsť iba v prípade splnenia všetkých zákonných podmienok. Splnenie zákonných podmienok pre aplikáciu zákona č.

66/2009 Z. z. sa teda posudzuje ku dňu 01.07.2009 a keďže mestský súd ustálil, že k tomuto dňu kúpalisko Triton bolo stavbou slúžiacou na podnikateľské účely, k pozemkom v jeho areáli zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného nevzniklo.

78. O bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 2 OZ sa jedná i v prípade, že majetok obohateného sa nezmenšil, hoci sa zmenšil mal. Týmto spôsobom sa bezdôvodne obohatí i ten, kto užíva cudziu nehnuteľnosť bez platnej nájomnej zmluvy, bezdôvodné obohatenie užívateľa tak spočíva v tom, že vykonával právo nájmu cudzej veci, bez toho aby platil nájomné. Majiteľ stavby (kúpalisko Triton) postavenej na pozemkoch tretej osoby bez uzavretej nájomnej zmluvy, či inej dohody, sa tak zásadne bezdôvodne obohacuje.

79. Žalovaný tak pozemky v areáli kúpaliska Triton, ktorý je podľa tvrdenia samotného žalovaného na pojednávaní 28.05.2025 navyše ešte aj oplotený, užíva bez právneho dôvodu (bez zmluvy či iného titulu, oprávňujúceho ho na užívanie) bezodplatne, čím na jeho strane na úkor žalobcu ako podielového spoluvlastníka pozemku v areáli kúpaliska Triton vzniká bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 2 OZ vo výške obvyklého nájomného, ktoré by uhrádzal, ak by k týmto pozemkom existoval nájomný vzťah.

80. Žalovaný vzniesol proti žalobou uplatnenému nároku námietku premlčania. Inštitút premlčania možno explikovať ako právny následok kvalifikovaného uplynutia času vo vzťahu k povahe subjektívneho práva. Vo vzťahu k dlžníkovi možno premlčanie vnímať ako ochranu jeho postavenia v tom zmysle, že sa môže účinne brániť vymáhaniu splnenia svojich subjektívnych povinností po kvalifikovanom časovom odstupe. Kvalifikovaný časový odstup výkonu subjektívnych práv a povinností predstavuje uplynutie tzv. premlčacej lehoty. Veriteľ síce po kvalifikovanom časovom odstupe môže uplatniť svoje subjektívne právo na súde, avšak s vedomím a rizikom, že v dôsledku kvalifikovaného správania sa protistrany môže byť procesná ochrana jeho subjektívneho práva zamietnutá (viď Občiansky zákonník I, 2. vydanie, 2019, Nakladateľstvo: C. H. Beck, Autori: Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.). Otázkou premlčania uplatneného nároku sa musí súd zaoberať na námietku vždy ako otázkou primárnou, a až následne posudzovať žalobcom uplatnený nárok meritórne. Zásada hospodárnosti konania musí viesť teda konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie, napr. výšky zostatku pôžičky, bezdôvodného obohatenia, škody a podobne.

81. So zreteľom na vyššie uvedené a na žalovaným vznesenú námietku premlčania, mestský súd po ustálení, že v danom prípade sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ (a nie o nárok na jednorázovú náhradu za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z., pozn.), ktorý podľa 107 ods. 1 a 2 OZ podlieha premlčaniu uplynutím tzv. dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty počítanej odo dňa, keď sa žalobca dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil a súčasne uplynutím tzv. trojročnej objektívnej premlčacej lehoty a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie tzv. desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, odo dňa, keď k nemu došlo. Nakoľko si žalobca svojou žalobou uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 03.10.2022 do 03.10.2024 a žaloba bola pôvodne upomínaciu súdu doručená 03.10.2024, t. j. v čase, kedy od vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného neuplynula ešte ani dvojročná subjektívna premlčacia lehota, nárok žalobcu podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ zjavne nie je premlčaný. Žalobca sa totiž nemohol o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného dozvedieť skôr, než ako k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo, t.j. 03.10.2022. Na základe vyššie uvedených mestský súd dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 OZ, ktoré je žalovaný podľa § 456 OZ v spojení s ustanovením § 458 ods. 1 OZ žalobcovi povinný vydať, je čo do právneho základu daný.

K výške žalobou uplatneného nároku

82. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia za užívanie cudzej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu sa vychádza z obvyklého nájomného, ktoré by subjekt, ktorý sa bezdôvodne obohacuje, majiteľovi tejto nehnuteľnosti (pozemku) musel uhradiť, ak by užíval túto na základe riadne uzavretej nájomnej zmluvy. Užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah ktorého plnenia, ak tento nie je stanovený právnym predpisom, je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie)

veci. Obvyklé nájomné je tržným nájomným (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 8/2009 z 13.11.2009).

83. Pokiaľ ide o výšku tohto bezdôvodného obohatenia, žalovaný žalobcom tvrdenú všeobecnú hodnotu obvyklého nájomného v sume 9,90 Eur daného pozemku za rozhodujúce obdobie nepoprel, preto mestský súd túto považoval za nespornú. Okrem toho aj podľa súkromného znaleckého posudku č. 7/2021 z 30.01.2021 vypracovaného Ing. Matejom Špakom, znalcom z odboru stavebníctva, odvetvie: odhad hodnoty nehnuteľností všeobecná hodnota nájmu pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/X až XXXX/X a parc. č. XXXX bezprostredne susediacich s parc. č. XXXX rovnako nachádzajúcich sa v areáli kúpaliska Triton, ktorá skutočnosť nebola sporná, stanovená porovnávacou metódou predstavuje 9,90 Eur ročne/1m². Žalovaný závery a vôbec vecnú správnosť znaleckého posudku č. 7/2021 nijako nenamietal. Aj keď všeobecná hodnota obvyklého nájomného v sume 9,90 Eur daného pozemku za rozhodujúce obdobie nebola sporná, žalobca si proti žalovanému uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia iba vo výške 6 Eur/1 m².

84. Mestský súd tak výšku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému za užívanie daného pozemku o výmere 445 m² v rozsahu zodpovedajúcom spoluvlastníckemu podielu žalobcu vo veľkosti 1/48 -iny k celku o výmere 9,27 m² za obdobie od 03.10.2022 do 03.10.2024 (9,27 m² Eur x 6 m² x 2 roky, pozn.) ustálil v sume 111,25 Eur, ktoré bezdôvodné obohatenie uložil žalovanému zaplatiť (vydať) žalobcovi, tak ako je to uvedené pod bodom I. výrokovej časti tohto rozsudku.

85. V súvislosti so žalobcom predloženými nájomnými zmluvami uzavretými medzi žalovaným ako prenajímateľom a tam označenými tretími osobami (č. I. 22 až 30), z ktorých vyplýva, že žalovaný v katastrálnom území E. F. prenajíma pozemky za tam (v nájomných zmluvách) dohodnuté nájomné priemerne v sume 12 Eur/m² ročne mestský súd nad rámec toho, že tam dohodnuté nájomné je výsledkom stretu ponuky a dopytu na realitnom trhu a pozemku, ohľadom užívania ktorého sa žalobca svojou žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia sa netýkajú, dodáva, že vzhľadom na ustálenú výšku obvyklého nájomného v danom mieste a čase za prenájom tohto pozemku v sume 9 Eur/1m², pre rozhodnutie mestského o veci boli tieto nájomné zmluvy už bez akéhokoľvek významu.

86. Pokiaľ sa jedná žalobou uplatnený o nárok na úrok z omeškania, mestský súd vychádzal z ustanovenia § 563 OZ, podľa ktorého, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čoho o plnenie veriteľ požiadal. Žalobca vyzval žalovaného na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia výzvou doručenou žalovanému 01.10.2024 (č.l. 55 a 56), dôsledkom čoho sa žalovaný podľa § 517 ods. 1 OZ do omeškania dostal od 03.10.2024. Pokiaľ ide o výšku žalobcom podľa § 517 ods. 2 OZ uplatneného úroku z omeškania, mestský súd uvádza, že v zmysle § 3 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „nariadenie“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky v období od 18.09.2024 do 22.10.2024 bola vo výške 3,65 %. A teda žalobcovi vznikol proti žalovanému nárok na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy 111,25 Eur vo výške 8,65 % ročne počnúc od 03.10.2024 do zaplatenia, ktorý úrok aj spolu s dlžnou istinou mestský súd žalovanému uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť podľa § 232 ods. 3 CSP v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

IV.

K nároku na náhradu trov tohto konania

87. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

88. Keďže žalobca bol v danom v danom spore plne úspešný, keď mestský súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel, žalobca má podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto konania v plnej výške, ktorý mu mestský súd priznal, tak ako je to uvedené pod bodom II. výrokovej

časti tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Mestskom súde Košice v dvoch vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.